

ارزیابی مولفه‌های بازآفرینی بر کیفیت ادراک محورهای فرهنگی اجتماعی (نمونه موردی: خیابان انقلاب؛ حدفاصل میدان انقلاب تا میدان فردوسی)

مینا بخشی^۱، سعید پیری^۲، علیرضا استلاجی^۳

چکیده

در بافتهای فرهنگی اجتماعی ایران، معانی نمادین، پیوند عمیق و ناگسستگی با کالبد بافت داشته و این امر باعث شده است تا هویت محله های تاریخی برخاسته از باورها و نیازهای روحی و مادی ساکنین باشد. اما آنچه امروز در این بافتها مشاهده می شود، تنزل هویت کالبدی و اجتماعی و در نهایت فرسودگی در تمامی ابعاد آن است. نتیجه این امر، منجر به پیدایش و بسط یافتن پدیده‌ای به نام پایداری در سیستمهای گوناگون و پیچیده شهری شده است که از جمله آن می توان به رویکرد بازآفرینی شهری اشاره نمود. این پژوهش با شناسایی عوامل ارتقای هویت بخش از طریق رویکرد بازآفرینی شهری، سعی دارد مشخص کند که با اعمال این عوامل می توان به میزان هویتمندی مطلوبتری دست یافت. در این راستا، پیشنهاد شده که در محور فرهنگی انقلاب تهران که بخشی از تهران قدیم را نیز شامل می شود، به عنوان مورد پژوهی، برای دستیابی به هویت و حس تعلق بیشتر ساکنین، باید در زمینه های مختلف، مداخلاتی صورت گرفته و راهکارهایی برای بهبود آنها ارائه گردد. جهت سنجش داده های جمع اوری شده از آزمون آماری رگرسیون جهت سنجش عوامل موثر بر بازآفرینی و کیفیت ادراک محیطی، آزمون همبستگی پیرسون جهت سنجش ارتباط بین مولفه های کیفیت ادراک محیطی و بازآفرینی و از آزمون فریدمن به منظور اولویت بندی هر شاخص و میانگین رتبه شاخص ها از دیدگاه شهروندان استفاده شده است. نتایج حاصل حاکی از آن است که در میان شاخص ها به ترتیب، مولفه زیست محیطی، اولویت اول و سپس مولفه محتوایی در ارتقا کیفیت ادراک محیطی قرار دارند.

واژگان کلیدی: بازآفرینی، کیفیت، ادراک، محور فرهنگی اجتماعی

^۱ دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، تهران، ایران minabakhshi1390@gmail.com

^۲ گروه معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان، همدان، ایران

^۳ گروه جغرافیا دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام، شهری، ایران

مقدمه و بیان مسئله

در حال حاضر یکی از اصلی‌ترین مشکلات شهرهای بزرگ کشورمان، بخصوص با پیشی گرفتن آهنگ توسعه کالبدی بر توسعه فرهنگی و اجتماعی، گسترش کالبد بی‌روح و ناهماهنگی اشکال کالبدی با نیازها و خواسته‌های اجتماعی و فرهنگی استفاده‌کنندگان است. شهر تهران نیز با وجود اینکه سهم عمده‌ای در تولید و عرضه محصولات فرهنگی و هنری در کشور ایفا می‌کند و اغلب بنگاهها و کارآفرینان فرهنگ و هنر در این شهر مستقر هستند، بر اساس بررسی‌های انجام شده، فضای شهری همچنان با کمبود کیفیت و فضاهای فرهنگی مناسب و نقصان چرخه روبه‌رو است که نمی‌توانند متناسب با نیازهای فرهنگی روزافزون شهروندان پاسخگو باشند. (حبیبی و همکاران، ۱۳۹۶:۱۶) فضاهایی با مالکیت عمومی، دارای بیش‌ترین گستردگی قیاسی، بیشترین استفاده‌کننده در شهرها و بیشترین سهم در حیات جمعی شهروندان هستند. از این رو ارتقا کیفی این دسته از فضاها نسبت به سایر فضاها در اولویت قرار دارد. کم‌اهمیت شدن عرصه‌های حضور پیاده و تسخیر شهر بوسیله مسیرها و فلکه‌های سواره به نام میدان، رونق گرفتن کریدورهای حرکتی و فعال شدن بدنه‌های آنها و انتقال فعالیت‌هایی که در مراکز محله‌ها یا میداين شهری متمرکز بودند به خیابان‌ها، سبب می‌شود که تعادل میان حرکت و مکث در شهر با وزین شدن ماهیت حرکتی بر هم خورد. (مهدیزاده و همکاران، ۱۳۹۵:۳۰۱) از مهمترین مشکلات محور فرهنگی اجتماعی انقلاب تهران می‌توان به کمبود کاربریهای هماهنگ در کل محور (تمرکز در بخشی از محور)، عدم توجه لازم به بافتهای تاریخی و تاثیرگذار، عدم حس تعلق خاطر به بافت، وجود ساختمانهای مخروبه، مشکلات ایمنی و تشدید آلودگی، ترافیک و آلودگیهای صوتی، عدم توجه به محورهای حرکتی پیاده مناسب و فضاهای سبز، تنزل منزلت اجتماعی و تقلیل کیفیت ادراک محیط، مزاحمت‌های ناشی از همجواری فعالیت‌های غیر مرتبط (کارگاهی، انبارها و غیره) اشاره کرد. در جوامع متمدن امروزه توجه به نیازهای روانی شهروندان از مهمترین فاکتورهای بازآفرینی شهری محسوب می‌شود و در مسیر نیل به این هدف طراحی محیط‌های سالم شهری نقش پررنگی را ایفا می‌کند در جامعه‌ی امروز ما تصمیم‌های مقطعی با رویکردهای سلیقه‌ای با مقاصد مختلف که در ساختار شهر و خیابان‌های آن اتخاذ و اجرا می‌گردد بر پیچیدگی و تا کارآمدی این گونه فضاها به شدت افزوده است. (Enemark, 2014: 26-27) از میان فضاها و عناصر شاخص فرهنگی، محور فرهنگی اجتماعی خیابان انقلاب در حال حاضر به عنوان یکی از مهمترین محورهای فرهنگی شهر تهران و حتی ایران مطرح و از اهمیت ویژه‌ای در ساختار فرهنگی شهر برخوردار است. (Van poll, 1997: 1) با این حال کمتر پژوهش مستقلی برای احیا عناصر تولید فرهنگی در محدوده مورد نظر انجام شده است و طرح و برنامه‌ای برای استفاده بهینه از این عناصر در پایتخت تهیه نشده است لذا انجام برنامه‌ریزی مناسب در محدوده با هدف استفاده از پتانسیل‌های موجود به منظور ارتقا و احیای کیفیت فرهنگی و هویت شهر ضروری است.

ضرورت و اهمیت تحقیق

بافتهای نابسامان محور فرهنگی اجتماعی شهر، بخش مهمی از سطح شهر را تشکیل می‌دهند. اگر چه این بافتها به دلیل داشتن مشکلات متعدد اقتصادی، اجتماعی، کالبدی، عملکردی، ترافیکی و زیست محیطی از عمده چالشهای نظام شهرسازی می‌باشند و برای کل گستره شهری یک تهدید جدی به شمار می‌آیند؛ با این حال مهمترین پتانسیل شهرها برای استفاده از زمین برای اسکان جمعیت، تأمین فضاهای باز خدماتی و نیز بهبود محیط زیست می‌باشند. متأسفانه عدم توجه به این بافتهای فرهنگی در زمینه احیا و بازآفرینی نه تنها امکان استفاده صحیح و حداکثری از این موقعیت را به مخاطره افکنده بلکه به تدریج موجب فرسودگی و ناکارآمدی بخش قابل توجهی از این بافتها و عدم حس تعلق به مکان و ایجاد نابسامانی در کالبد و عملکرد بین فضاهای شهری، گردیده است (سجادی، ۱۳۹۰: ۵۶). به عبارتی، به دلیل ماهیت بستر فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و عملکردی این نواحی از شهر که دارای ویژگی دانشگاهی و در نتیجه لزوم پشتیبانی نهادی توسط دولت و بخش عمومی در راستای حل این چالشها است، اما عدم تمرکز بر این نهاد فرهنگی و نادیده گرفته شدن ظرفیتهای پتانسیلها و به ویژه نیازهای اجتماع محلی، نه تنها سبب حل مسأله ناکارآمدی نمی‌شود، بلکه سبب بروز چالشهای دیگری مانند خروج جمعیت، عدم تعلق خاطر ساکنان، بی‌اعتمادی و در نهایت عدم همکاری میان آنها می‌شود. (Lapac, 2013) لزوم مداخله هدفمند، حفظ هویت بافت فرهنگی و تکامل و پویایی آن به منظور حفظ ساختار شهر، ضرورت بررسی موضوع را مطرح می‌سازد. لذا بازآفرینی محور فرهنگی اجتماعی تهران با توجه به موقعیت و تاریخ آن دارای اهمیت و ضرورتی است که بصورت خلاصه مطرح می‌گردد:

ضرورت فرهنگی: درون هر فرهنگی ارزشهای متعدد کالبدی، تاریخی، اجتماعی و رفتاری بهترین نشانه‌های هویت شهری هستند که ضرورت شناخت آنها می‌بایست در زنده کردن سنتها و تعلق خاطر و انسجام ارزشهای نهفته در فضاها با اموال فرهنگی تطبیق داده شود. (سند نارا، ۱۹۹۴)

اهمیت تاریخی: تطبیق و تدقیق نظریات متفکرین در طول تاریخ برای رسیدن به بازآفرینی مطلوب در زنده نگه داشتن اصالت و تاریخ بافت نقش بسزایی خواهد داشت (کلانتری خلیل آباد و پوراحمد، ۱۳۸۵)

ضرورت اجتماعی-اقتصادی: پاسخگویی به نیازهای عاطفی و رفتاری مردم در محیطهایی که در آن شاغل هستند از یک سو و از سوی دیگر ورود اقشار مختلف اجتماعی بعنوان گردشگر در بافت، بازنگری به مفهوم یک بازآفرینی برای ارتقا کیفیت ادراک محیط را در کنار درآمدزایی آن اهمیت می‌بخشد. (بقایی، ۱۳۸۸)

ضرورت کالبدی: معضل فرسودگی فضا از درون با توجه به انسجام فضای قدیم و جدید در آن از ضروریات پرداختن به کالبد فضا می‌باشد (آیت الله زاده شیرازی، ۱۳۸۶)

ضرورت علمی: ارزیابی مولفه‌ها و دیدگاههای کیفیت ادراک محیط در تجربیات داخلی و خارجی ضرورتی است که پردازش به آن برای ارتقا سطح علمی دانش بازآفرینی شهری امری الزامی است (وافی، ۱۳۸۷)

سوالات تحقیق

این پژوهش به منظور بازآفرینی محور فرهنگی اجتماعی انقلاب با تاکید بر ارتقا کیفیت ادراک محیط انجام شد. یکی از سوالات این پژوهش این بوده که چگونه به کمک بازآفرینی محور فرهنگی اجتماعی شهر تهران کیفیت ادراک محیط را افزایش دهیم از مهمترین سوالات مطرح به دنبال سوال اصلی پژوهش این است که چه ارتباطی بین ویژگیهای فرهنگی محور با ویژگیهای معنایی-ادراکی کیفیت محیط وجود دارد، چه عواملی در ارتباط با ویژگیهای اقتصادی محور و ویژگیهای عملکردی-فعالیتی کیفیت محیط وجود دارد، ارتباط ویژگیهای اجتماعی محور با کیفیت معنایی-ادراکی چگونه است، چه مولفه‌هایی در ارتباط با ویژگیهای فیزیکی محور و کیفیت زیست محیطی وجود دارد و در پایان ارتباط ویژگیهای فیزیکی محور با کیفیت صوری (زیباشناختی و فرمی) آن چگونه است. برای پاسخ به این سوالات اهداف و فرضیه‌های تحقیق مطرح می‌گردد.

هدف تحقیق

این پژوهش قصد تامل در بازآفرینی و بازخوانی دانش اصیل بازآفرینی متاثر از مباحث کیفیت جهت درک محیط را دارد. در حقیقت این تحقیق به شناسایی ویژگیهای فیزیکی محور و کیفیات کالبدی، شناسایی ویژگیهای فیزیکی محور و کیفیات زیست محیطی، شناسایی ویژگیهای اقتصادی محور و کیفیات عملکردی-فعالیتی، شناسایی ویژگیهای معنایی محور و کیفیات محتوایی و شناسایی ویژگیهای عملکردی محور و کیفیات عملکردی-فعالیتی می‌پردازد. اما هدف کلان ما بازآفرینی محور فرهنگی اجتماعی شهر تهران با تاکید بر ارتقا کیفیت ادراک محیط می‌باشد.

فرضیه تحقیق

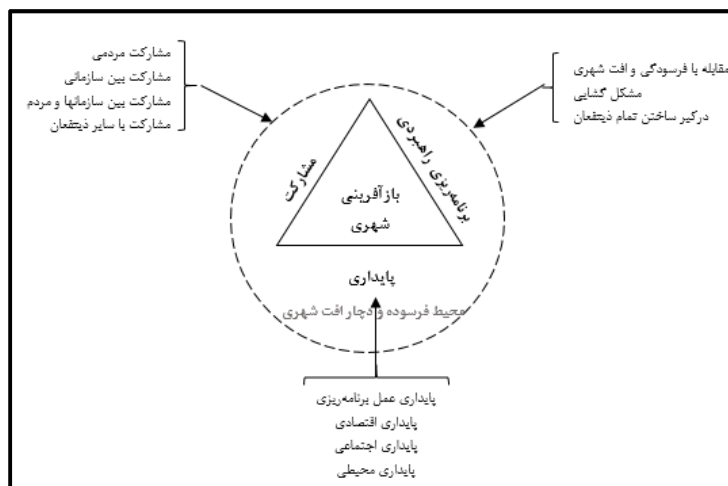
در عصر حاضر ضعف در نگرش و تبیین اصول و مبانی طراحی و برنامه‌ریزی شهری باعث نامطلوب شدن کیفیت فضایی محورهای فرهنگی اجتماعی شده است، لذا این تحقیق مدعی است بازآفرینی با کیفیت برای محور فرهنگی اجتماعی شهر تهران با عنایت به درک بهتر محیط، منوط به رعایت دو مولفه زیر می‌باشد:

- به نظر می‌رسد بین ارتقا کیفیت ادراک محیط محور فرهنگی اجتماعی انقلاب و مولفه‌های بازآفرینی مطرح در محور انقلاب رابطه معناداری وجود دارد.
- کیفیت ادراک محیط محور انقلاب قابلیت ارتقا بخشیدن دارد.

بازآفرینی شهری

به عنوان یک واژه عام که مفاهیم دیگری نظیر بهسازی، «بازآفرینی شهری» در ادبیات اخیر دنیا، واژه نوسازی، بازسازی، توانمندسازی و روان بخشی را در برمی گیرد، به کار می رود (حبیبی و مقصودی، ۵: ۱۳۹۶) اما از این مفهوم، تعاریف مختلف و متعددی وجود دارد که در زیر به تعدادی از آن‌ها اشاره می‌گردد:

- بازآفرینی شهری به مفهوم احیا، تجدید حیات و نوزایی شهری و به عبارتی دوباره زنده شدن شهر است. در این اقدام فضای شهری جدیدی حادث می‌شوند که ضمن شباهت‌های اساسی با فضای شهری قدیم، تفاوت‌های ماهوی و معنایی را با فضای قدیم به نمایش می‌گذارند (همان)
 - بازآفرینی از طریق بهبود حیات محیطی، اقتصادی و اجتماعی شهر به دست می‌آید و طیف وسیعی از فعالیت‌ها را توصیف می‌کند که زندگی جدیدی به مناطق فرسوده و کهن شهر می‌بخشند و بدین لحاظ باعث تجدید حیات ساختمان‌ها، زیرساخت‌ها، تأسیسات شهری و محیط ساخته شده می‌شود و منجر به توسعه‌ی مجدد ساختارهایی می‌گردد که پایان عمر مفیدشان فرا رسیده است (همان)
- می‌توان گفت بازآفرینی شهری رویکردی برای توسعه درونزای شهری است که ارتباط مستقیمی با عرصه و قلمرو عمومی دارد و مجموعه اقداماتی را در بر می‌گیرد که اولاً تمامی مفاهیم نوسازی، بهسازی، بازسازی و غیره را شامل می‌شود؛ ثانیاً به ایجاد یک هویت جدید همراه با حفظ و تأکید بر هویت گذشته می‌انجامد و باعث شکل‌گیری مکان می‌گردد و ثالثاً امری چند وجهی می‌باشد که با نگرشی جامع، یکپارچه و بلند مدت، پاسخی مناسب برای چالش‌های به وجود آمده از زوال شهری است و در نهایت پیشرفت پایدار در تمامی زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی، کالبدی، فرهنگی و زیست محیطی را متضمن می‌گردد.

شکل ۱: عناصر اصلی بازآفرینی شهری منبع: (نوریان و آریانا، ۱۷: ۱۳۹۱)

کیفیت محیط

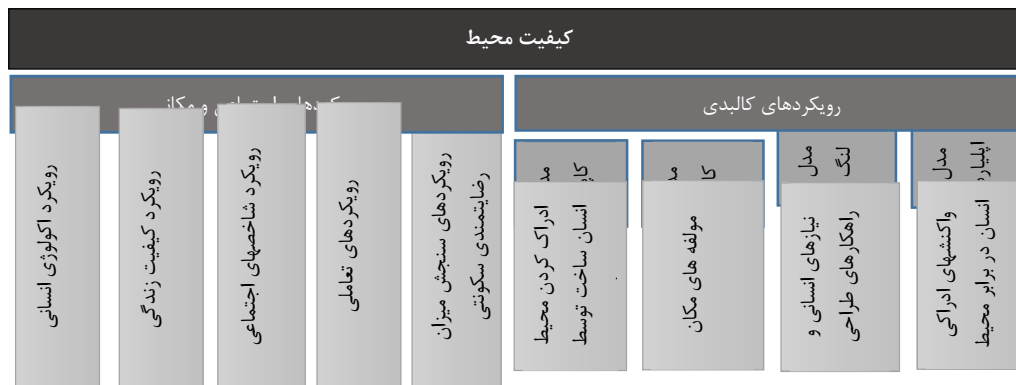
کیفیت مفهومی است نسبی که واجد معنایی فراتر از معنای بدیهی و معمول آن است. مفهوم کیفیت، دو درجه دارد، یعنی کیفیت در عین حال که مفهومی مبهم و چندپهللو است، روشن و واضح نیز هست. منظور از کیفیت، از طرفی خاصیتها و ویژگیهای اصلی یک چیز است و از طرفی دیگر کیفیت، کلیت و سیستمی از جز کیفیتهایی است که یک چیز را بوجود آورده اند. به همین خاطر می‌توان یکبار با دیدگاهی کل نگرانه، ویژگیهای اساسی و ماهوی یکی چیز را بررسی کرد، یا می‌توان بار دیگر از دیدگاهی جزنگرانه تک تک کیفیتها را بررسی کرد. کیفیت یک شی از دو منبع یا دو شی سرچشمه می‌گیرد، عرصه ذهنی فرد و عرصه عینی شی بر اساس این نظریه، کیفیتهایی که متعلق به "عرصه ذهنی" هستند، کیفیت هایی بشمار می روند که درون فرد ساکن هستند. کیفیتهای مرتبط با "عرصه عینی" کیفیتات متعلق به شی هستند که به شکل "موجودیتی خارجی" در معرض ذهن قرار گرفته یا با حقایق جهان خارج سر و کار دارند "کیفیتهای ضمیری" را می‌توان به عنوان "ارزشهایی" که به دشواری قابل کمی شدن بوده و به سختی می‌توان آنها را اندازه‌گیری نمود، معرفی کرد. (گلکار، ۱۳۹۰)

کیفیت محیط و عوامل موثر بر آن													
دسترسی	خوانایی ساخت	حفاظت	سبزنگی و حیات	عدم وجود آلودگی بصری	آسایش و راحتی	کالبد(فرم)	تنوع	تناسل	باز بودن فضا	شادی و نشاط	ایمنی و سلامتی	معنی	مرمت و نگهداری

شکل ۲: عوامل موثر بر کیفیت محیط منبع: گلکار ۱۳۹۰

رویکردهای نظری کیفیت محیط

رویکردهای مختلفی برای بررسی و مطالعه کیفیت محیطهای مسکونی وجود دارد که هر یک منتج از یک رشته خاص نظیر انسان شناسی، معماری، اقتصاد، طراحی محیطی، جغرافیا، روانشناسی و جامعه شناسی و حاصل کاربرد مفاهیم و بسط موضوعات مربوط به آن افق فکری است (Kazanori Hokao.Jiano Ge,2006) اگر چه تنوع و گوناگونی چشم گیری در حوزه‌ی رویکردهای معطوف به بحث کیفیتهای محیط وجود دارد، با این وجود به تناسب اهداف مطالعاتی مدنظر در تحقیق نتایج حاصله را در دو محور رویکردهای معطوف به ابعاد کالبدی و رویکردهای محتوای غالب اجتماعی-مکانی تقسیم می‌نمائیم:

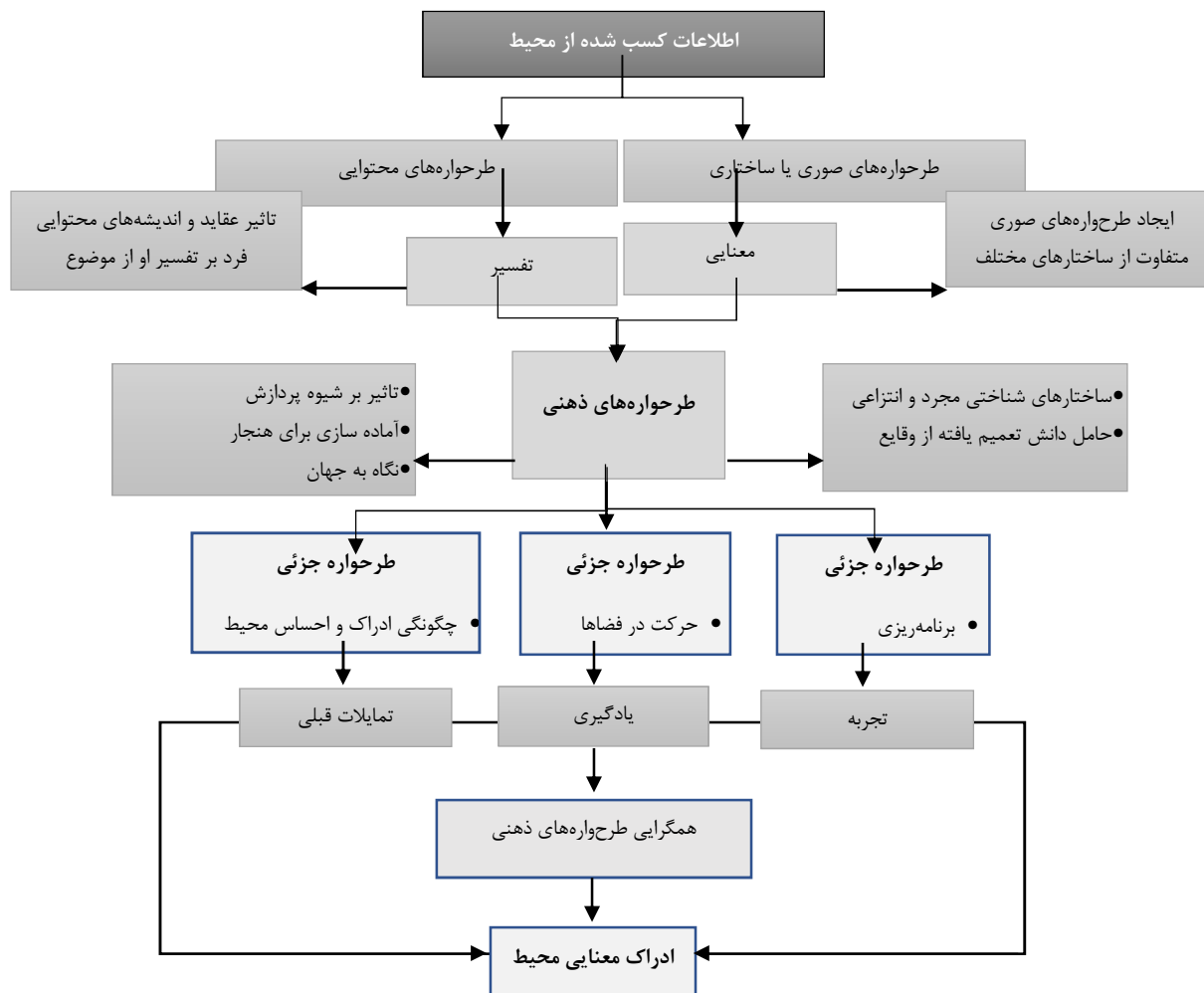

شکل ۳: رویکردهای نظری کیفیت محیط منبع: نگارنده

مفهوم ادراک محیطی و فرایند ادراک محیطی

ادراک محیطی فرایندی است که از طریق آن، انسان داده های لازم را براساس نیاز خود از محیط پیرامونش بر می‌گزیند بنابراین فرایندی هدفمند است و به فرهنگ، نگرش و ارزش حاکم بر تفکر ادراک کننده بستگی دارد. از این رو فرایند ادراک همواره با شناخت انسان از محیط همراه است (مطلبی، ۴، ۱۳۸۰-۵) ادراک به معنای فرایند ذهنی یا روانی است که گزینش و سازماندهی اطلاعات و در نهایت معنی بخشی به آن را به گونه‌ای فعال به عهده دارد. به بیانی دیگر، پدیده‌ی ادراک، فرایندی ذهنی است که در طی آن، تجارب حسی معنی دار می‌شود و از این طریق انسان، روابط امور و معانی اشیا را در می‌یابد (ایروانی و خدائپناهی، ۲۵، ۱۳۹۱) می‌توان گفت هر ادراکی با دریافت حسی آغاز می‌شود و با خلق معنی (پس از این ارزیابی و تطبیق یافته های محسوس پدیدار می‌گردد) در ذهن پایان می‌گیرد، اما نکته‌ی اساسی در این فرایند، تاویل یافته هاست که ظهور هر معنی ناگزیر از چنین کنشی است بطوری که افراد هیچگاه دریافت کننده‌های ایستای محیط پیرامونشان نیستند، بلکه محرکهای محیطی را گزینش کرده و بطور فعالانه تفسیر و تاویل می‌کنند. بنابراین توصیف محیط هیچگاه نمی‌تواند خنثی و بی‌طرف باشد اینگونه است که محیطهای یکسان و واحد، ادراکات متفاوتی را در ذهن افراد شکل می‌دهند.

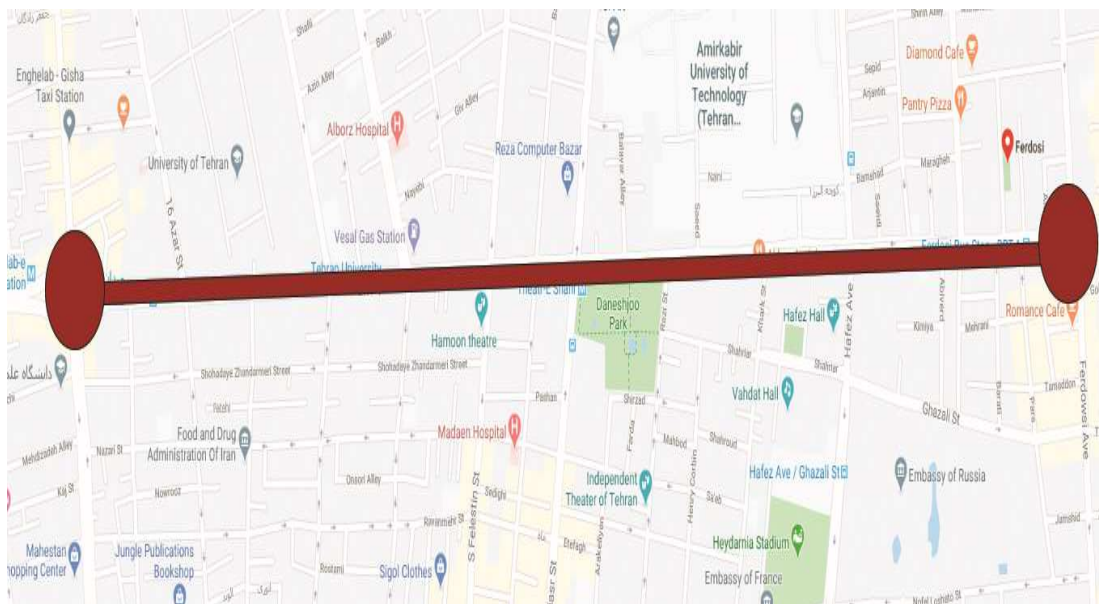
فرایند ادراک معنایی محیط

شکل ۴: رویکردهای کلی به ادراک مربوط به ادراک منبع: نگارنده

موقعیت و معرفی خیابان انقلاب اسلامی (محدوده حوزه مطالعاتی)

محدوده مورد بررسی در این تحقیق خیابان انقلاب تهران حد فاصل میدان انقلاب و میدان فردوسی می‌باشد. بخش غربی این خیابان، حد فاصل جنوبی منطقه شش شهر تهران و بخش شرقی آن تا خیابان حافظ حد فاصل شمالی منطقه 11 و از خیابان حافظ تا میدان فردوسی بخشی از منطقه 12 شهر تهران می‌باشد.

شکل ۵: نقشه محدوده حوزه طراحی (خیابان انقلاب اسلامی، حدفاصل میدان انقلاب تا میدان فردوسی)

روش ارزیابی و تحلیل

از آنجایی که هدف اصلی پژوهش حاضر، بازآفرینی محور فرهنگی اجتماعی شهر تهران است به لحاظ هدف جز پژوهشهای اکتشافی و کاربردی می‌باشد که به منظور کسب دانش و دسترسی به ریشه یک مساله انجام گرفته است. در فضا به سبب وجود ویژگیهای فضایی موجود در آن به تحلیل کمی شاخصها با استفاده از طراحی پرسشنامه پرداخته شده است جهت سنجش داده‌های جمع‌آوری شده از پرسشنامه‌ها از آزمون آماری رگرسیون جهت سنجش عوامل موثر بر بازآفرینی و کیفیت ادراک محیطی، آزمون همبستگی پیرسون جهت سنجش ارتباط بین مولفه‌های کیفیت ادراک محیطی و بازآفرینی و از آزمون فریدمن به منظور اولویت بندی هر شاخص و میانگین رتبه شاخصها از دیدگاه شهروندان استفاده شده است.

بررسی رابطه بین مولفه‌های بازآفرینی و مولفه‌های کیفیت محیط در محور انقلاب تهران

به منظور سنجش رابطه بین مولفه‌های کیفیت سازنده بازآفرینی و کیفیت محیط از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود.

جدول ۱: تحلیل روابط بین شاخص‌های بازآفرینی و کیفیت محیط

		عملکردی	معنایی	کالبدی	عملکردی -فعالیتی	زیبا شناختی	زیست محیطی
عملکردی	ضریب همبستگی	۱	-۰/۲۱۶	۰/۳۶۴	۰/۵۱۹	۰/۲۲۲	۰/۶۳۱
	درجه معناداری		۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	تعداد	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۳۹۸	۴۰۰
معنایی	ضریب همبستگی	-۰/۲۱۶	۱	۰/۰۳۲	۰/۲۶۰	۰/۲۸۰	-۰/۳۰۴
	درجه معناداری	۰/۰۰۰		۰/۵۲۵	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	تعداد	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۳۹۸	۴۰۰
کالبدی	ضریب همبستگی	۰/۳۶۴	۰/۰۳۲	۱	۰/۵۱۳	۰/۰۹۹	۰/۱۲۰
	درجه معناداری	۰/۰۰۰	۰/۵۲۵		۰/۰۰۰	۰/۰۴۷	۰/۰۱۷
	تعداد	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۳۹۸	۴۰۰
فعالیتی- عملکردی	ضریب همبستگی	۰/۵۱۹	۰/۲۶۰	۰/۵۱۳	۱	۰/۵۸۵	۰/۵۶۳
	درجه معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰		۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	تعداد	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۳۹۸	۴۰۰
زیباشناختی	ضریب همبستگی	۰/۲۲۲	۰/۲۸۰	۰/۰۹۹	۰/۵۸۵	۱	۰/۲۶۵
	درجه معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۴۷	۰/۰۰۰		۰/۰۰۰
	تعداد	۳۹۸	۳۹۸	۳۹۸	۳۹۸	۳۹۸	۳۹۸
زیست محیطی	ضریب همبستگی	۰/۶۳۱	-۰/۳۰۴	۰/۱۲۰	۰/۵۶۳	۰/۲۶۵	۱
	درجه معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۱۷	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	
	تعداد	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۳۹۸	۴۰۰

با توجه به جدول بالا ارتباط میان زیرشاخص‌های بازآفرینی و کیفیت محیط نیز قابل مشاهده است به گونه‌ای که میان شاخص عملکردی بازآفرینی با شاخص زیست‌محیطی کیفیت محیط ارتباط زیاد و مستقیمی وجود دارد و به دنبال آن کمترین ارتباط مستقیم زیر شاخص عملکردی بازآفرینی مربوط به زیر شاخص زیبا شناختی کیفیت محیط می‌باشد. میان شاخص معنایی بازآفرینی بالاترین ارتباط مربوط به شاخص زیبا شناختی کیفیت محیط می‌باشد و کمترین ارتباط و معکوس مربوط به شاخص زیست محیطی است. میان شاخص کالبدی بازآفرینی بالاترین ارتباط مربوط به شاخص عملکردی فعالیتی کیفیت محیط می‌باشد و کمترین ارتباط مستقیم مربوط به شاخص زیبا شناختی است. همانطور که قابل مشاهده است میان تمامی زیر شاخص‌های بازآفرینی و کیفیت محیط ارتباط برقرار است به این دلیل که ضریب پیرسون صفر مشاهده نمی‌شود. سنجش تاثیر مولفه‌های بازآفرینی در محور فرهنگی انقلاب تهران، یکی از جداول خروجی آزمون رگرسیون چند متغیر، جدول زیر است.

جدول ۲: نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیره شاخص‌های بازآفرینی و ارتقا کیفیت محیط

Sig	B	R ²	R	زیر شاخص‌ها	شاخصهای باز آفرینی محور
۰/۰۰۰	۰/۲۲۴	۰/۱۱۶	۰/۴۶۲	ریخت‌شناسی	کالبدی
۰/۰۰۰	۰/۲۸۱	۰/۲۴۵	۰/۵۰۶	تنوع و تطبیق پذیری	
۰/۰۰۰	۰/۱۱۲	۰/۹۸	۰/۲۲۱	نفوذ پذیری	
۰/۰۰۰	۰/۲۸۶	۰/۲۴۲	۰/۵۱۶	خوانایی	
۰/۰۰۰	۰/۲۱۵	۰/۱۸۶	۰/۴۳۲	تعداد و کیفیت فضاهای شهری	
۰/۰۰۰	۰/۱۴۳	۰/۱۲۰	۰/۲۸۶	جداره فعال	
۰/۰۰۰	۰/۱۱۲	۰/۸۶	۰/۲۴۳	هویت	معنایی
۰/۰۰۰	۰/۱۱۰	۰/۱۰۸	۰/۲۲۰	تصویرسازی	
۰/۰۰۰	۰/۱۰۲	۰/۹۸	۰/۲۰۵	تاریخ	
۰/۰۰۰	۰/۱۴۵	۰/۱۲۲	۰/۱۸۵	سیک	
۰/۰۰۰	۰/۱۲۳	۰/۱۰۲	۰/۱۶۴	شناخت پذیری	
۰/۰۰۰	۰/۲۰۴	۰/۱۸۴	۰/۳۸۶	تنوع کاربری‌های اصلی، فرعی، و مکمل، روزانه و شبانه	فعالیتی - عملکردی
۰/۰۰۰	۰/۲۲۶	۰/۱۰۸	۰/۴۵۲	وسعت و تنوع رویدادها و مکان‌های فرهنگی	
۰/۰۰۰	۰/۱۲۴	۰/۱۱۲	۰/۲۴۸	حور اقتصاد شبانگاهی	
۰/۰۰۰	۰/۲۲۵	۰/۱۱۵	۰/۴۰۳	بنگاه‌های اقتصادی	
۰/۰۰۰	۰/۱۳۲	۰/۱۱۵	۰/۲۶۵	فضاهای گردهمایی	

همان‌طور که ملاحظه می‌شود در سطح اول مدل، ویژگی‌های (کالبدی) زیرشاخص سطح چهارم (خوانایی)، مقدار بیشتری از واریانس ویژگی کالبدی محور انقلاب را نسبت به سایر زیر شاخص‌ها تبیین می‌کند. در سطح سوم مدل، ویژگی‌های (فعالیتی-عملکردی) مقدار بیشتر به زیر شاخص سطح دوم (وسعت و تنوع رویدادها و مکان‌های فرهنگی) و در سطح دوم، ویژگی‌های (معنایی) بیشترین مقدار متعلق به زیرشاخص سطح اول (هویت) است. در میان زیر شاخص‌های بازآفرینی، ویژگی‌های (کالبدی) زیر شاخص سطح چهارم (خوانایی) از اهمیت بیشتری نسبت به سایر زیر شاخص‌های سازنده ویژگی‌های (فعالیتی-عملکردی) متعلق به زیر شاخص (وسعت و تنوع رویدادها و مکان‌های فرهنگی) در میان زیرشاخص‌های بازآفرینی ویژگی‌های (معنایی)، بیشترین تاثیر متعلق به زیرشاخص هویت است.

جدول ۳: نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیره شاخص‌های کیفیت محیط و بازآفرینی فرهنگی

sig	B	R ²	R	زیر شاخص‌ها	شاخص‌های کیفیت محیط
۰/۰۰۰	۰/۱۲۳	۰/۱۱۰	۰/۲۶۵	کیفیت فضاها و بناها	زیباشناختی
۰/۰۰۰	۰/۱۱۸	۰/۱۰۵	۰/۳۳۲	کیفیت فضاها عمومی	
۰/۰۰۰	۰/۱۸۵	۰/۱۲۰	۰/۳۴۳	کیفیت سازمان دسترسی و راه‌ها	
۰/۰۰۰	۰/۱۰۶	۰/۹۵	۰/۳۱۴	کیفیت ادراک حسی و ذهنی	
۰/۰۰۰	۰/۱۴۸	۰/۱۲۲	۰/۱۹۳	منابع تجدیدپذیر	زیست محیطی
۰/۰۰۰	۰/۱۰۸	۰/۱۰۲	۰/۲۰۵	حس بویایی	
۰/۰۰۰	۰/۱۲۲	۰/۱۱۶	۰/۲۶۴	حس شنوایی	
۰/۰۰۰	۰/۱۲۴	۰/۱۱۰	۰/۲۴۸	آلودگی بصری	
۰/۰۰۰	۰/۱۱۹	۰/۱۳۴	۰/۲۱۰	فعالیت جذب اقبال مختلف	کیفیت عملکردی
۰/۰۰۰	۰/۱۸۱	۰/۱۵۰	۰/۳۲۲	گوناهگونی و تنوع فعالیت‌ها	
۰/۰۰۰	۰/۱۴۸	۰/۹۸	۰/۳۱۶	فعالیت‌های جذب پیاده روی	
۰/۰۰۰	۰/۱۳۶	۰/۱۲۳	۰/۲۸۳	فعالیت‌های جذب حمل و نقل عمومی	
۰/۰۰۰	۰/۱۳۱	۰/۱۳۶	۰/۲۷۶	فعالیت‌های جاذب سنین مختلف	

همانطور که ملاحظه می‌شود در جدول بالا نتایج تحلیل رگرسیون نشان می‌دهد که ویژگی‌های (زیباشناختی) زیرشاخص سطح سوم (کیفیت سازمان دسترسی و راه‌ها) ، مقدار بیشتری از واریانس کیفیت محیط را نسبت به سایر زیرشاخص‌ها تبیین می‌کند. ویژگی‌های (زیست محیطی) متعلق به زیرشاخص (حس شنوایی) ، مقدار بیشتری از واریانس کیفیت محیط را نسبت به سایر زیر شاخص‌ها تبیین می‌کند (کیفیت عملکردی) متعلق به زیرشاخص (فعالتهای گوناگون و تنوع فعالیت‌ها) ، مقدار بیشتری از واریانس کیفیت محیط را نسبت به سایر زیر شاخص‌ها تبیین می‌کند. در میان زیر شاخص‌های کیفیت محیط، ویژگی‌های (زیبا شناختی) زیر شاخص سطح سوم (کیفیت سازمان دسترسی و راه‌ها) از اهمیت بیشتری نسبت به سایر زیر شاخص‌های کیفیت محیط ویژگی‌های (زیست محیطی) متعلق به زیرشاخص (حس شنوایی) در میان زیرشاخص‌های کیفیت محیط ویژگی‌های (فعالیتی-عملکردی)، بیشترین تاثیر متعلق به زیرشاخص فعالیت‌های گوناگونی و تنوع فعالیت‌ها است.

اولویت بندی شاخص‌های بازآفرینی در راستای ارتقا کیفیت محیط بر مبنای آزمون فریدمن

به منظور سنجش آرای افراد و رتبه‌بندی میزان هر یک از شاخص‌های کیفیت محیط و بازآفرینی، از آزمون فریدمن - واریانس دوطرفه (برای داده‌های ناپارامتری) استفاده شده است. نتایج نشان دهنده اختلاف معنادار بین مولفه‌ها می‌باشد. نتایج جدول نشانگر

اولویت مولفه کالبدی در بازآفرینی محور فرهنگی در جهت ارتقای اولویت مولفه زیست محیطی کیفیت محیط می‌باشد.

جدول (۴): میانگین رتبه شاخص‌ها منبع: نگارنده

تعداد	۳۹۸	تعداد	۴۰۰
کای اسکوتر	۳۵۸۳/۱۲۴	کای اسکوتر	۲۰۸۵/۹۸۳
درجه معناداری	۰/۰۰۰	درجه معناداری	۰/۰۰۰
شاخص کیفیت محیط	Mean Rank	شاخص بازآفرینی محور فرهنگی	Mean Rank
فعالیتی	۱۱/۷۳۲۵	کالبدی(فرم)	۱۵/۳۹۷۵
زیباشناختی	۱۶/۶۹۶۰	معنایی	۸/۶۵۷۵
زیست محیطی	۱۸/۵۹۵۰	فعالیتی عملکردی	۱۴/۵۳۳

نتایج تحلیل نشان داد که تأثیرگذاری ویژگی‌های کالبدی بر روی درک محیط در اولویت اول قرار دارد. سپس ویژگی‌های فعالیتی - عملکردی در اولویت دوم و ویژگی‌های معنایی در اولویت سوم بازآفرینی محور فرهنگی قرار دارند. این ویژگی‌های بازآفرینی در راستای ارتقای کیفیت محیط می‌باشد که طبق نتایج حاصل از جدول فوق اولویت در راستای ویژگی‌های زیست محیطی، سپس زیباشناختی و پس از آن ویژگی‌های فعالیتی می‌باشد.

آزمون فرضیات تحقیق

همانطور که در تحلیل پرسشنامه‌ها و مصاحبه‌های تحقیق و همچنین بر اساس مشاهدات صورت گرفته، بیان شد، به میزانی که یک فضا از عملکردهای بیشتری برخوردار باشد آن فضا مطلوبتر خواهد بود بر اساس یافته‌های پرسشنامه‌ها و همچنین تحلیل صورت گرفته نتایج ذیل برداشت شده است بهبود کیفیت ادراک فضای عمومی موجب افزایش جذابیت می‌شود بین ارتقای کیفیت ادراک فضای عمومی و مشارکت مردم رابطه مستقیم وجود دارد و از طرفی مشارکت بیشتر مردم موجب افزایش جذابیت در فضا می‌شود. افزایش خوانایی که یکی از شروط اصلی ارتقای کیفیت ادراک فضای عمومی می‌باشد، موجب اعتماد بیشتر مردم به فضا و حضور آنها در فضای عمومی خیابان می‌شود. حضور بیشتر موجب افزایش حس تعلق و دوست داشتن فضای خیابان خواهد شد از اینرو حضور بیشتر افراد، تنوع کاربری‌ها و همچنین امنیت بیشتر موجب جذابیت بیشتر آن فضا و حس تعلق خاطر بیشتر افراد و در نتیجه درک بهتر فضا خواهد شد. فضای شهری عرصه بروز حیات جمعی و گفتمان اجتماعی در بستری واجد مؤلفه‌های پاسخ دهنده‌گی به کیفیات مکان است. عرصه عمومی شهری پذیرای بیشترین استفاده‌کنندگان با سطوح مختلف فرهنگی، تجارب و آشنایی با مکان است که باید توانایی خویش را برای بازنمایی و قرائت پذیری خصایص کالبدی هویتی و نقش‌های عملکردی خود به رخ کشد. علم به این موضوع که عرصه شهری امروز فاقد کیفیات مکانی است که آن را به عنوان فضایی شهری در خاطره شهروندان به ظهور برساند، ضرورت بازآفرینی آن را در جهت نیل به کیفیات مکانی مطرح می‌کند. نتایج هر یک از بخش‌های پرسشنامه از طریق بازخوانی فضای وجودی عمومی پاسخ‌دهندگان در چارچوب نقشه شناختی، جمع بندی یافته‌ها، تحلیل جداول و نمودارها و تحلیل یکپارچه از محدوده مطالعاتی خیابان انقلاب تهران ارائه شد. نتایج شاخص‌های کیفی ابعاد ادراکی - معنایی حاکی از آن است که سنجش شهروندان از محدوده پژوهش در وضعیت مناسبتی نسبت به متخصصین قرار دارد. توضیحات و اشارات پاسخ‌دهندگان گویای اولویت اهمیت مظهر و کیفیات درون فضایی فضا نسبت به توده کالبدی تعریف کننده فضای شهری از دیدگاه آنان است. از این رو هنجارهای " کیفیت ادراک "، " تعامل ذهنی با محیط " و " هویت " از منظر آنها در جایگاه بالاتری نسبت به سنجش ذهنی متخصصین قرار می‌گیرد پس سنجش کلی آنان در هر هنجار کمتر از متوسط مایل به خوب می‌دانند. در حالی که از دیدگاه متخصصین ظرف کالبدی از جهت برخورداری از تناسبات کالبدی واجد اولویت و اهمیت است. در خصوص

هنجار "معناداری ارتباطی" که به شاخص‌های انعطاف‌پذیری، سرزندگی، غنای حسی، هیجان‌انگیزی، و روابط خلاقانه اشاره دارد، شهروندان کلیت مجموعه را در وضعیتی با سطح کیفی پائین‌تر از متخصصین ارزیابی کردند و این‌گویای ناتوانی فضا در ارائه پتانسیل‌های بروز رفتارهای ادراک حسی مورد انتظار مخاطب در فضا است. از این رو توجه به ابعاد اجتماعی فعالیت فضا در سنجش کیفیت فضا از نظر شهروندان پررنگ‌تر بوده است. در ارزیابی کلیت یک فضا نیز تا زمانی که نیازهای نخستین فرد در مواجهه با عرصه عمومی پاسخ داده نشود، فرد قادر به دستیابی به ادراک سطح بالاتری از کیفیات محیطی نخواهد بود.

جدول ۵: پیشنهاداتی در ارتباط با بهبود کیفیت ادراک خیابان انقلاب

پیشنهادات	شاخصهای خیابان با کیفیت ادراک محیطی		
افزایش کاربریها در حدفاصل خیابان و لیعصر تا میدان فردوسی قابلیت دسترسی بودن فعالیتها برای عموم ایجاد تسهیلات ویژه برای گسترش کاربریهای بومی خیابان انقلاب مانند کتابفروشیها افزایش کاربریهای گردشگری - تفریحی مانند گسترش کافه و رستوران با راسته کتابفروشیها	تنوع کاربری و کاربران	استفاده بهینه از اراضی در راستای نقش خیابان	کاربری اراضی
انتقال کاربریهای متناقض و ناسازگار ایجاد کاربریهای نوین و متناسب با توجه به نقش بهینه ها تقویت فعالیت‌های تاثیرگذار که کم‌رنگ شده‌اند	بهره برداری کاربریها و املاک در قالب طرحهای فرادست و پتانسیل خیابان		
تعریف کاربریهای مناسب برای املاک مترو که با توجه به نیاز خیابان استفاده از زمینهای بایر در جهت ایجاد فضاهای شهری لازم	ساماندهی کاربریهای مترو که و زمینهای بایر		
تغییر شرایط کالبدی - عملکردی فعالیت‌های ناسالم مانند دستفروشی استفاده از عملکردهای خرد جهت جذب گردشگران	ساماندهی و اطلاع‌رسانی فعالیتهای اقتصادی ناکارآمد	افزایش رونق اقتصادی	
ایجاد کاربریهایی با تراز اقتصادی بالا و منزلت اجتماعی بالا گسترش کاربریهای خدماتی ویژه خدمات توریستی	استفاده از کاربریهای با ارزش اقتصادی		
بررسی میزان تردد در محورهای منتهی به فضاهای عمومی در محدوده، بررسی میزان وابستگی به تردد به	میزان دسترسی		

<p>لحاط سواره و پیاده و طراحی بافت پیرامون فضای عمومی با رویکرد مدیریت ترافیک</p>		<p>تامین دسترسی ایمن پیاده و سواره</p>	
<p>محدود کردن سواره شخصی جلوگیری از اختلال سواره و پیاده به روزرسانی حمل و نقل عمومی</p>	<p>ساماندهی نظام تردد سواره و پیاده</p>		<p>حمل و نقل</p>
<p>ایجاد پیاده راه و ارتقای کیفیت فضایی آن تمهیدات کالبدی معابر پیاده</p>		<p>گسترش و بهبود فضای پیاده</p>	<p>زندگی پیاده در شهر</p>
<p>پیش بینی کانونهای تجمع در طول مسیرهای پیاده ایجاد سهولت در ارتباط میان حمل و نقل عمومی و پیاده</p>		<p>طراحی و ساماندهی معابر با الویت پیاده</p>	
<p>افزایش تعاملات اجتماعی با کنترل سرعت و ترافیک پایین تر کاهش سرعت برای تقاطعهای حائز اهمیت مانند تقاطع ولیعصر و انقلاب، تقاطع خیابان دانشگاه با انقلاب. کاهش سرعت در فضای پیرامون دو میدان اصلی شهر تهران انقلاب و فردوسی. ساماندهی تاکسیها و اتوبوسهای پیرامون میدان انقلاب و ضلع شمال شرقی میدان.</p>		<p>مدیریت ترافیک</p>	
<p>مشارکت مستقیم فروشندگان خیابان انقلاب در فرایند طراحی و مدیریت فعالیتهای عمومی خیابان انقلاب. مشارکت فعالانه در بهبود و اصلاح محیط اطراف، بالابردن حس تلاش و روحیه رقابت طلبی. مشخص کردن تسهیلاتی جهت افزایش انگیزش در جهت سرمایه گذاری در طرح های طراحی عرصه عمومی در جهت مشارکت / سرمایه گذاری</p>		<p>مشارکت / اصلاح</p>	<p>حضور پذیری</p>
<p>نظارت خود شهروندان بر فضای شهری و سایر شهروندان استفاده از گروههای داوطلب برای حمایت از فضاهای عمومی بصورت خود جوش.</p>		<p>نظارت واقعی و غیرواقعی</p>	
<p>حضور بدون بهانه مشخص ساکنان در فضای خیابان انقلاب حضور گروههای مختلف اجتماعی در فضا امکان دخل و تصرف کاربران خیابان انقلاب. برگزاری جشنهای خیابانی در خیابان انقلاب با مشارکت خود کاربران. گسترش فعالیتهای تفریحی با ترکیب با فعالیتهای هنری در گشایشهای فضایی خیابان انقلاب مانند مقابل ورودی دانشگاه تهران.</p>		<p>جذابیت</p>	

<p>تأمین امنیت با گسترش فضاهای چند منظوره و فعال ایجاد تسهیلات برای کاربری های ۲۴ ساعته در امتداد جداره خیابان انقلاب (مانند سانسهای ویژه برای سینماها در آخر هفته). حضور نیرویی انتظامات پارک و تئاتر شهر برای نظارت بر فضای عمومی مقابل تئاتر شهر و حذف گشت ارشاد از تمامی سطح خیابان انقلاب.</p>	<p>ایمنی / امنیت</p>		<p>ارتقای حیات شهری خیابان</p>
<p>فضای نشستن راحت و مناسب با توجه به سایه اندازی با توجه به شرقی غربی بودن خیابان انقلاب. خلق " نشیمنگاه ها " برای مدیریت و طراحی فضاهای شهری</p>	<p>آسایش</p>		
<p>ساماندهی نظام قرارگاههای خیابان طراحی فضاهای جمعی متناسب با کاربریها و هویت هر پهنه ارتقا و ایجاد مراکز خرید، نمایشگاه ها و فعالیتهای هنری و جمعی</p>	<p>تقویت و ایجاد فضاهای همگانی سرزنده</p>		
<p>ایجاد امنیت جهت استفاده از خیابان در شب فراهم ساختن فعالیتهای شبانه روزی و یا عملکردهای بلندمدت استفاده از املاک جهت سکونت موقت مانند هتل ، خوابگاه و ...</p>	<p>احیای زندگی شبانه</p>		
<p>احترام به محیط روزمره خود ارتباط با ساختار اقتصادی و اجتماعی زندگی ارتقاء خوانایی از طریق تقویت نشانه‌های موجود. افزایش ارتباط و حفظ هویت میدان انقلاب با احترام گذاشتن به رویدادهای ویژه این خیابان و بناهای ویژه پیرامون خیابان انقلاب. عدم دستکاری و تغییرات بدون مشارکت شهروندان.</p>	<p>صلاحیت و آگاهی نسبت به محیط پیرامون</p>		
<p>تقویت خاطرات جمعی شهروندان در خیابان انقلاب با جشنهای ویژه با مشارکت خود کاربران.</p>	<p>دلبستگی</p>		
<p>ایجاد و گسترش فعالیتهای نوین مدرن و سازگار با خیابان به روز رسانی فعالیتهای، فضاها و کالبد خیابان در نظر گرفتن الزامات باز آفرینی خیابان در طرحهای توسعه مرتبط</p>	<p>ارتقای کاربریها و عملکردهای خیابان</p>		<p>سازمان فضایی</p>

<p>طراحی و ساماندهی منظر شهری خیابان بر اساس هویت آن</p> <p>انتظام بخشیدن به فعالیتها با توجه به نقش حال و آینده خیابان</p>	<p>ارزش دادن به عملکردها و فضای خیابان</p>	<p>تثبیت نقش خیابان انقلاب در توسعه شهر تهران</p>	
<p>ایجاد فعالیتهای پشتیبان جهت خدمات رسانی به مخاطبان و شهروندان</p> <p>ارتقا و ایجاد فعالیتهای فرهنگی و هنری موقت و مناسبتی فراهم کردن فرصت جهت جذب طیف گسترده ای از جامع و تعامل میان آنها</p>	<p>ایجاد فرصت جهت رونق اجتماعی و اقتصادی</p>		
<p>ایجاد بسترهای فضایی جهت رفتارهای دسته جمعی در ساعات مختلف</p> <p>استفاده از شیب زمین در طراحی و دفع آتشی سطحی</p>	<p>استفاده بهینه از فرصتهای طبیعی و اقلیمی</p>		
<p>استفاده از گونه های خاص جهت مشخص کردن فضا و ایجاد مکث</p> <p>حفظ هماهنگی پوشش گیاهی و طرح کاشت</p>	<p>ایجاد تنوع فضایی و تعاملات اجتماعی</p>	<p>حفظ و ارتقای کیفی ارزشهای زیست محیطی</p>	<p>محیط زیست</p>
<p>بهره وری از ویژگیهای منظرین پوشش گیاهی</p> <p>استفاده از مطلوبیت طبیعی پوشش گیاهی</p>	<p>تقویت زیبایی و مطلوبیت فضای خیابان</p>		
<p>احیای طرح کاشت گذشته به عنوان عنصری وحدت بخش</p> <p>ایجاد طرح کاشت یکپارچه و مناسب با منظر کلی خیابان</p> <p>استفاده از گونه های مناسب جهت دید مناسب جدارها</p>	<p>ارتقای وحدت فضایی</p>		
<p>ایجاد فضای مناسب جهت حضور و مکث انسان و گردشگران</p> <p>استفاده از هنر شهری به عنوان ابزاری جهت نمایش هویت، هنر و تاریخ</p>	<p>نمایش تاریخ و تبدیل خیابان به یک موزه شهری</p>		
<p>حفظ و بازآفرینی فضاها و بناهای با ارزش تاریخی و فرهنگی</p> <p>باز نمود ارزشهای موجود در خاطرات جمعی خیابان</p>	<p>بازآفرینی ارزشهای فرهنگی و تاریخی</p>	<p>حفظ و تقویت نظر فرهنگی و تاریخی و هویت خیابان</p>	<p>سیما و منظر شهری</p>
<p>بهسازی، تقویت و ایجاد کاربریها و فضاهای با ارزش فرهنگی اجتماعی</p> <p>برگزاری مراسم و جشنواره های هنری - فرهنگی</p> <p>تاکید بر عناصر شاخص و ارزشمند خیابان و نمایش آنها</p>	<p>تثبیت نقش خیابان انقلاب به عنوان محور فرهنگی - اجتماعی تهران</p>		
<p>حفظ و تقویت رویدادها و فعالیتهای سیاسی - اجتماعی خیابان</p> <p>تجهیز مسیرها به فضاهایی جهت افزایش تعاملات اجتماعی - سیاسی</p>	<p>بازنمایی مفهوم انقلاب</p>		

ایجاد تحول و نوآوری در شکل‌گیری سیما و منظر آینده خیابان			
ساماندهی عاصر کمی منظر چون لبه، گرعه، نشانه‌ها و ... تعریف دروازه‌ها و آستانه‌های ورودی خیابان به عنوان عناصر شاخص تشخیص بخشی به پهنه‌های هویتی در جهت درک پیاپی منظر خیابان	ارتقای خوانش منظر	افزایش کیفیت منظر خیابان	
انسان‌گرایی و شهروندمداری در منظر خیابان ایجاد فرصت‌ها و خدمات مناسب و خاص جهت حضور گردشگر	توجه به مخاطبان فضا		
مناسب‌سازی محصورات خیابان و ایجاد تناسب در کل مسیر آن ایجاد هماهنگی در جداره‌ها و رفع اغتاضات موجود در آنها پیوستگی میان پهنه‌های مختلف و فضاهای موجود در کل خیابان استفاده از عناصر وحدت بخش (مطالاح، کفسازی، رنگ، مبلمان و ...)	ایجاد وحدت فضایی	ارتقای مطلوبیت فضایی محور انقلاب	
از میان بردن ناهنجاریهای بصری و انتظام بخشی به مولفه‌ها استفاده از مصالح نرم چون آب و گیاه کاهش سطوح مختلف ایجاد شده که مانع شناخت فضا می‌شوند	زیباسازی فضا		
مناسب‌سازی فضا جهت حضور گروه‌های سنی مختلف	بهسازی کارکردن		

یافته‌های پژوهش امکان تدوین زیر شاخصها و سیاستهای هریک از شاخصها را فراهم ساخت. این پژوهش با صحنه گذاشتن بر فرضیه تحقیق مبنی بر "آفرینش فضای شهری واجد کیفیت مکان از طریق هم اندیشی مشترک کاربران، عامه مردم و متخصصان نسبت به آن"، پاسخگوی پرسشهای تحقیق است. پیشنهادات در ارتباط با ارتقا کیفیت ادراک محیط خیابان انقلاب

جمع بندی

پژوهش حاضر تنها به عنوان یک نقطه شروع و به بهانه بررسی بازآفرینی فضای شهری در جهت ارتقا کیفیت ادراک محیطی صورت پذیرفت که ماحصل نهایی آن باز نمودن دریچه ای در افق دید نگارنده جهت تمرین عدم قطعیت سخن گفتن در خصوص مفاهیم اجتماعی بود مفاهیمی که گره میخورد با عملکردهای ما به عنوان برنامه ریز و طراحان شهری چراکه که اگر کار شهرساز را سازماندهی آگاهانه فضا بدانیم، تنها می باید خود را سفالگرانی در نظر گیریم که به ظرف و بستری شکل می‌دهیم بستری که امکان وقوع رخدادهایی را مهیا و از بخشی جلوگیری به عمل خواهد آورد لذا آگاهی و روشنگری در خصوص اثرات و کارکردهای این ظرف به عنوان بستر حضور جامعه و شکل‌دهی به کنش و واکنشهای ایشان در یک عرصه عمومی، قابل توجه می‌باشد چراکه این فضاها در مقام بستر فعالیت های اجتماع می‌توانند در پس کارکردهای خود از مفاهیمی چون زندگی عمومی، سرزندگی، خاطرات جمعی، مشارکت، جامعه مدنی و مفاهیمی چون از این دست حمایت نمایند پژوهش حاضر اگرچه با کمبودها و کاستیهایی همراه بود که بر خود نگارنده بیش از هر کس مشخص و شفاف است اما امید آن است تا پژوهش و نوع نگاه آن به پدیده مورد بررسی بتواند اعتبار خود را از توجه عزیزانی وام گیرد که این نگرش و نحوه مواجهه با شهر را در خور ادامه دادن می‌یابند.

منابع

- بهزادفر، مصطفی (۱۳۹۰)، هویت شهر، نگاهی به هویت شهر تهران، انتشارات نشر، تهران، چاپ سوم
- پاکزاد، جهان‌شاه (1385) راهنمای طراحی فضاهای شهری در ایران تهران: انتشارات وزارت مسکن و شهرسازی
- پامیر سای (1389) آفرینش مرکز شهری، سرزنده اصول طراحی شهری و بازآفرینی مترجم مصطفی بهزاد فر. تهران: انتشارات علم و صنعت.
- پور جعفر، محمدرضا و علیرضا صادقی (۱۳۹۵) خوانش تاثیر ساماندهی محورهای بصری بر ارتقای کیفیت محیط فضاهای عمومی شهری. نمونه موردی: خیابان آزادی تهران: دوفصلنامه مدیریت شهری شماره ۲۴ (پاییز و زمستان): ۶۵-۸۰
- پور جعفر، محمدرضا و فهیمه دهقانی (۱۳۹۰) نقش بازآفرینی مناظر فرهنگی بر ارتقای کیفیت زندگی شهروندی: نمونه موردی: مجموعه زندیه شیراز: فصلنامه نقش جهان شماره ۱ پاییز و زمستان: ۸۱-۹۳
- پیتر هال و اولر یخ فایفر (۱۳۸۸) آینده شهری قرن ۲۱: برنامه جهانی برای شهرهای قرن بیست و یکم، مترجمان اسماعیل صادقی، ناهید صفایی، نشر تهران، جامعه مهندسان مشاور ایران، چاپ اول
- حبیبی، کیومرث و پوراحمد، احمد و مشکینی، ابوالفضل (۱۳۹۶) بهسازی و نوسازی بافت‌های کهن، چاپ اول، انتشارات دانشگاه کردستان
- حبیبی، سید محسن و مقصودی، ملیحه (۱۳۸۲)، مرمت شهری، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- رفیعیان، مجتبی - عظیمی، مریم - مقدم، حامد (۱۳۹۰) ارزیابی کیفیت مناطق شهری در برخورداری از فضاهای عمومی با استفاده از نمودار وزنی، فصلنامه جغرافیا آمایش محیط، شماره ۱۶
- سجادی، ژیا (۱۳۹۰) تحلیل اجتماعی- فضایی در بافت‌های فرسوده شهری مطالعه موردی: بافت مرکزی شهر سردشت، مجله پژوهش و برنامه‌ریزی شهری، سال دوم، شماره ششم، ص ۷۰-۵۵
- فوکویاما، فرانسیس، (۱۳۸۴) سرمایه اجتماعی و جامعه مدنی، ترجمه افشین خاکباز و حسن پویان، انتشارات شیرازه
- فرشیدی، حسین (۱۳۸۹) رهگیری شیوه مداخله دولت در بافت‌های فرسوده شهری، ماهنامه اطلاع رسانی آموزشی و پژوهشی، شماره ۵۴ صص ۳۶-۳۹
- لطفی، سهند (۱۳۹۱) تبارشناسی بازآفرینی شهری، از نوسازی تا نوزایی، انتشارات آذرخش، چاپ اول
- مهدیزاده، جواد (۱۳۹۳) جایگاه میراث فرهنگی در توسعه پایدار شهری، فصلنامه جستارهای شهرسازی
- مولوی، عبدالحمید، محمدنقی مصطفوی، ابراهیم شکورزاده (1388) سیر تحول معماری و توسعه آستان قدس رضوی، مترجم: رجبعلی یحیایی، میراث جاویدان، سال هفدهم، شماره 65، صص. 49-32
- نادریان، زهرا (۱۳۹۵)، بازآفرینی فرهنگی اجتماعی فضاهای شهری با هدف ارتقاء هویت محله‌ای، مطالعات محیطی هفت‌حصار، سال ششم، شماره ۱۹، صص. ۸۷-۹۶
- Roberts, P. (2000). "The evaluation, definition and purpose of urban regeneration". In P. Roberts & K. Sukes (Eds.), Urban regeneration handbook. London: Sage.
- Van Herzele, A., and Wiedemann, T (2003) A monitoring tool for the provision of accessible and attractive urban green spaces. Landscape and Urban Planning. Volume 63, Issue 2, pages 109-126.
- Pacione, M (2003) Introduction on urban environmental quality and human wellbeing. Landscape and Urban Planning, Volume 65, Issues 1-2, pages 1-3.
- Lynch, K (1981) A Theory of Good City Form, Cambridge. MIT Press
- Vilaplana, Begona, (1998) partnership and networks as new mechanisms towards sustainable urban regeneration, development planning unit, university college London, atsy

- Fadda, G.; Jiron, P.; (1999). Quality of Life and Gender: A Methodology for Urban Research, Environment and Urbanization, Vol: 11, No: 2, PP: 261-270.
- Porteous, J. Douglas (1971) " Design with people: The Quality of the Urban Environment" Environment and Behavior.
- Bonaiuto, M and Fornara, F and Bonnes, M (2006) "Perceived Residential Environment Quality in Middle- and low- Extension Italian City", Revue europeena Psychologie applique. No.56
- Roberts, P., Sykes, H. .(2000) Urban Regeneration: Handbook. London: Sage Publications
- Ozlem Geuzey (2009); Urban regeneration and increased competitive power: Ankara in an era of globalization; Cities; vol.26.
- Ozsoy,Ahsen (2009) Strategic quality planning in urban environment. Jurnal of Istanbul Technical University Faculty of Architecture. 6 (1): 109- 125
- Jacobs, A., and Appleyard, D (1987) Towards an Urban Design Manifesto” American Planning Association Journal 53 (1): 113-120.